

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R :

Societatea de patronajii pentru minori, de d. *Stelian Popescu*.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta curte de Casație și justiție, s. I: *Societatea de asigurare «Naționala» cu Ministerul de finanțe.*

JURISPRUDENȚĂ STREINĂ :

Curtea din Grenoble: *Bocard contra lui Robert.*

Trib. jud. Iași, s. I: *Leon Groswald și alții cu Leinwandt*, cu o Observație de d. *D. Alexandresco*.

SOCIETAȚI DE PATRONAJIU PENTRU MINORI

Societatea se apără pentru a se conserva și origina tuturilor instituțiilor unei societăți, considerată aceasta din timpii cei mai vechi și până astăzi, stă în necesitatea conservării și perfecționării. Rând pe rând filosofii și reformatorii societăților au avut ca punct de plecare al operei ce întreprindeau conservarea și perfecționarea ei, iar măsurile ce edictau erau făcute în vederea acestui scop.

Dintre măsurile luate, cele mai de seamă au fost fără îndoială acelea cari trebuiau să asigure fie-căruia ce este al său și să pună sub protecțiunea legii persoana și avutul părții leșate.

Pedepse fără milă alcătuite s'au aplicat acelor cari au călcat regulile stabilite și oprobriul public urmarea nu numai persoana sa dar și pe aceea a alor săi.

În același timp se considera cel culpabil ca o ființă deosebită, alt-fel de cât semenii săi alcătuită, având sie-și apanagiul relelor în tocmai cum sfinții au pe acela al binelui, și pentru aceasta se cerea contra lui nici mai mult nici mai puțin de cât excluderea din sânul societății.

Dar cu timpul, au trecut și oamenii și obiceiurile și instituțiile și astăzi, de când vântul marilor reforme a suflat asupra lumii, crima și delictul se privește cu totul din alt punct de vedere ca până acum. Sociologia nu mai recunoaște în de-

liquent o ființă alcătuită expres pentru rău, neputând în nici un cas a se sustrage de la por-nirile sale detestabile, ci din contră, ea 'l consideră ca pe un product fatal al organizațiunii defectuoase a societății și departe de a 'l lovi fără milă ca până astăzi, din contră 'i întinde mâna atunci când a căzut, căutând toate mijloacele posibile spre a 'l scoate din brațele perzaniei aplicându-i o pedeapsă rațională și proporțională cu vina.

Alcătuitorilor Codului penal modern lumea datorește mult în această direcțiune de organizare a societății și noi în România nu putem de cât să ne bucurăm, și să mulțumim mai marilor și strămoșilor că odată cu rechemarea țării noastre la viață, principiile moderne în materie de repressiune ne-au fost adoptate în parte.

În țările apusului, până chiar și în sălbatica așa zisă de noi pe nedrept — Rusia — legiuitorii de îndată ce au considerat crima și pe criminal ca un product al mediului social nu s'au mărginit numai a edicta pedepse contra delinvenților, dar au luat și măsuri de un ordin cu totul deosebit de cât cel represiv. Aceste măsuri în care morala cea mai pură respiră, constau în instituția patronajului pe lângă casele de corecțiune. N'a fost măsură mai eficace, care să dea rezultate mai bune din punct de vedere al moralisării culpabilului de cât patronajul în felul cum el este aplicat în țările apusului. La noi prin legea din 1874 asupra Regimului închisorilor s'a prevăzut putința înființării de societăți de patronajii pe lângă fie-care închisoare, dar această prevedere până în present nu s'a pus în aplicare. Societățile de patronajii, ca product al carității și asistenței publice, este de mirat cum nu s'au dezvoltat mai de timpuriu în țara noastră, când știută este proverbiala caritate și inclinare spre asistență a strămoșilor noștri, caritate cunoscută la noi cu mult înainte ca ea să fi apărut în țările apusului.

Ei bine, dacă până în present patronajul prevăzut de lege n'a luat o formă concretă, este o

necesitate imperioasă ca el să fie cât mai în grabă pus în aplicare.

Statul a cheltuit sume colosale cu regimul de represiune, cu înființarea penitenciarelor etc. Rămâne acum inițiativa particulare, atât de bogată în rezultate să facă ceva și pentru nenorociții condamnați, în vederea moralisării lor și a imputinării prin aceasta a numărului delinvenților.

Un om de intelect și de bun suflet, 'și pusese acum câți-va ani, condeiul și vorba în serviciul cauzei înființării instituțiunii patronagiului. Vorbesc de actualul director general al Inchisorilor d. Dianu, dar stăruințele sale au rămas infructuoase.

Prin natura ocupațiunii noastre, noi judecătorii de instrucție,—acești călâi moderni cum le place unora să ne considere,—suntem în contact aproape zilnic cu cei culpabili, și în măsură de a vedea mai bine ca orî care alții relele de care sufer nenorociții de condamnați și cam ce le-ar trebui mai mult spre a'i întoarce de pe calea răului unde cine știe câte cauze involuntare și peste firea lor 'i-au condus acolo.

Ei bine, mărturisesc că de la începutul carierei mele, am fost grav isbit de cele ce am vădut că se petrece cu nenorociții de condamnați, din momentul intrării lor în penitenciar și până când iar revin impuși de o necesitate ca și fatală; dar ceia ce mai mult m'a îndurerat, a fost zilele trecute când doi copii, unul de 12, altul de 14 ani au fost aduși înaintea cabinetului meu pentru furt cu spargere. Cercetându-le antecedentele, am vădut că cel de 14 ani, mai fusese de două ori în Văcărești, odată trei luni, altă dată șease și la parchet trimis în nenumărate rënduri pentru furt, iar cel de 12 ani mai fusese odată în Văcărești și la parchet trimis la fie-care 2—3 luni.

Interesându-mă de felul existenței lor am găsit că *n'au tată, n'au mamă, nici surori, nici frați, nici rude, că nu cunosc nici un prieten, că dorm prin ganguri, pivnițe, maidane și poduri unde accesul le este posibil fie chiar în podul Poliției Capitalei, cum ei o și făceau, că trăesc din diferite expediente unul mai imoral de cât altul și că cel mai adesea practicat, era acela de a fura pâinea din căruțele acelor cari o distribuesc pe la particulari și negustori, în momentul când căruțașul 'și oprea căruța, să se ducă cu pâinea în curtea clientului.*

Nu sunt oare acestea fapte, din acelea care nu numai fac milă celui ce le aude dar chiar îngrozesc? Și atunci mă întreb dacă nu este mai de vină societatea care tolerează că în sânul său și sub ochii săi să se lase în voia întâmplării acești nenorociți cari nu au altă vină de cât aceea

de a se fi născut și a căror crimă este cu mult mai pre jos de cât împrejurările ce 'i au constrâns la săvârșirea ei?

Nu este oare pentru societate mai mare crimă atunci când fiindu-i posibil să întindă mâna și să întoarcă după calea peierei pe acești nenorociți ea din contră le dă brânci pe povârnișul destul de periculos pe cari au apucat?

Căci ce poate fi mai demn de milă și de ajutat de cât cel culpabil când vedem că el este gata de a se pocăi?

Când îndurerat, de cele ce vedeam petrecându-se înaintea mea cu cei doi mici nenorociți culpabili, după ce le am făcut cât-va timp morală, adresându-mă celui mai mare din ei «*Vrei tu să te faci om cinstit dacă te-aș lua la mine acasă, 'ți-aș da de mâncare și nu 'ți-aș cere de cât să faci și tu ceva prin curte? El răspunse da, însă în acelaș moment și cu un aer din cele mai lamentabile care ar putea înduioșa până chiar și o fiară cel mai mic 'mî zise. Ia-mă și pe mine D-le și am să fac tot ce vei zice D-ta.*

Și când eu 'i-am spus că pe el nu'l iaș, plângând îmi zise «*dar când mă va da afară din pușcărie eu unde o să mă duc căci tot ca și el nu am pe nimeni.*

Iată strigătul inimei sale, iată îndemnul lui la pocăință, iată proba că el este capabil de a reveni la viața onestă, iată în el cât e de mic și de inconștient oroarea de viața anterior dusă, și frica de incertitudinea existenței pentru ziua de mâine.

Căci ce credeți că el nu a priceput mizerabilia lui existență.

Nici locuință, nici pâine, nici o speranță pentru bine, și din toate părțile amenințarea înapoerei la închisoare. Dacă se culcă pe maidane având de acoperiș cerul, și cum ar putea face alt-fel, iată că este un *vagabond*. Dacă întinde mâna să ceară, iată-l *cerșetor*, dacă împins de nevoie el inventă oare-care șiretenie pentru a'și ușura foamea, iată-l *escroc*, și cu toate astea el trebuie să mănânce, căci organismului lui îi este foame, și prin urmare împins de o forță superioară voinței lui el comite fapta rea, deschizându'și singur ușa pușcăriei, unde în orî-ce caz, găsește astâmpărul foamei și adăpostul superior celui al maidanelor.

* * *

În fața unor așa de triste constatări m'am gândit să iaș inițiativa înființării unei societăți private de patronagiū al acestor nenorociți orfanî cari în momentul eșirei lor din penitenciar să'și poată găsi adăpostul și hrana într'un chip modest.

Am discutat chestiunea cu persoane destul de competente, am găsit până la un oare-care punct și formula ca să zic așa matematica a îndrumării și existenței cinstite și morale, a acestor nenorociți. Am însă nevoie în întreprinderea mea de sprijinul a cât se va putea mai mulți voitori de bine, și nădejdea mea este că ei se vor găsi destul de mulți în societatea românească care în tot-d'a-una a știut să lupte alături și în afară de Stat pentru reușita întreprinderilor ce au avut drept țintă caritatea publică, așa de bogată în exemple demne de toată lauda.

Fac dar apel, pe de o parte la toți aceia cari ca și mine în trecut și prezent s'au gândit la soarta nenorociților aflați prin penitenciare, iar pe de alta la toate inimile caritabile și îi rog să-mi dea sprijinul în realizarea scopului ce mi-am propus a atinge, iar răspunsul acelor ce m'ar aproba și ar voi să pue umărul lor lângă al meu, îl aștept la cabinetul meu, fie prin scris, fie verbal, când după ce voi cunoaște numărul și numele lor se va decide o adunare spre a pune bazele viitoarei și primei societăți de patronaj în România.

Stellan Popescu

Jude-instructor cabinetul V, București

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE, Secția I

Audiența de la 9 Noembrie 1901

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Societatea de asigurare «Naționala» cu Ministerul de finanțe

Timbru.—Taxă de înregistrare.—Ipotecă.—Ipoteca ce o societate de asigurare oferă în baza art. 147 din Codul comercial.—Dacă este legală sau convențională.—Dacă este scutită de taxa de înregistrare.—(Art. 147 Codul comercial; art. 15 din regul. din 4 Aprilie 1900 modificator pentru punerea în aplicare a Codului de comerț; art. 44 din legea timbrului; art. 1749, 1753, 1774, 1781 și 1783 Cod civil).

Ipoteca ce în baza art. 147 din Codul comercial o societate de asigurare poate să ofere ca garanție este convențională iar nu legală, și deci nu este scutită de taxa de înregistrare.

Decisiunea 408/901. — Respins recursul făcut de Societatea de asigurare «Naționala» în contra deciziei Curței de apel din București, secția III, No. 75/901, dată în proces cu Ministerul financelor.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Gr. M. Buiucliu;

Pe d-l avocat V. Athanasovici în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat St. Negulescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Violarea și rea aplicare a art. 147 Cod comercial, combinat cu art. 44 din legea timbrului.

«În adevăr, modificarea adusă de noul legiuitor acestui

articol 147 C. com., a avut de scop încurajarea asiguraților asupra vieții, edictând dispozițiuni din menționatul articol, permițând societăților de asigurare ca în loc de efecte de ale datoriei publice consemnate la casa de depuneri, să poată oferi garanții hipotecare în imobile de ale societăților și să poată beneficia asigurații de o plasare mai avantajoasă a capitalurilor.

«Curtea de apel obligând pe societățile de asigurare să plătească taxe de înregistrare, în cazul când oferă garanții hipotecare, dă o soluție contrarie interesului asiguraților de viață, violează art. 147 C. com. precum și art. 44 din legea timbrului și înregistrării».

II. «Violarea art. 15 din regulamentul din 4 Aprilie 1900 modificator pentru punerea în aplicare a Codului de comerț.

«Curtea înlătură fără motiv aliniatul din art. 15 sus numit, atunci când acest articol arată în mod formal și categoric că ipotecele luate de Ministerul domeniilor asupra imobilelor societăților de asigurare pe temeiul art. 147 C. comercial, sunt legale».

III. «Violare și rea interpretare a art. 1749 C. civil.

«În adevăr, ipoteca Ministerului de domenii asupra bunurilor societății «Naționala» care forma obiectul procesului, derivă din lege și actul care s'a încheiat nu face de cât să constate o garanție hipotecară legală luată de stat în favorul asiguraților de viață iar nu o convențiune hipotecară».

Având în vedere decizia Curței de apel din București, secția III, No. 75/901, supusă recursului;

Având în vedere că chestiunea dedusă în judecata acestei Inalte Curți prin motivele de casare invocate, este aceea de a se ști dacă ipoteca ce în baza art. 147 Cod comercial, o societate de asigurare poate să ofere ca garanție, este legală sau convențională;

Considerând că după dispozițiunile art. 1749 Cod civ. ipoteca e legală când se naște din lege și convențională când se naște din convențiunea părților cu formele prescise de lege;

Considerând că din aceste dispozițiuni rezultă că ipoteca legală există în puterea legii independent de verice manifestări a voinței părților, pe cât timp cea convențională nu poate să existe fără concursul voinței părților contractante;

Că în afară de această distincțiune, care rezultă din definițiunea dată de legiuitor hipotecelor, mai sunt și altele, cum: în ipoteca legală creditorul nu poate nici să stipuleze nici să renunțe și debitorul nu se poate opune la aceia că bunurile sale să fie afectate (art. 1783 C. civil), pe când la cea convențională trebuie concursul voințelor ambelor părți (art. 1781 C. civ.); ipoteca legală este generală, putându-se lua asupra tuturor bunurilor debitorului (art. 1753 și urm. C. civ.) pe când cea convențională nu se poate lua de cât asupra imobilelor constituite ipotecă (art. 1774 C. civ.);

Considerând că ast-fel fiind și întru cât din combinațiunea art. 147 C. com. cu art. 15 din regulamentul din 4 Aprilie 1900 modificator pentru punerea în aplicare a Codului de comerț, rezultă în mod neîndoios, că ipoteca ce se oferă statului în baza acestui text de lege, nu poate lua naștere de cât în cazul când Ministerul, după verificările făcute, declară că acceptă ipoteca propusă de societate, cum s'a și încheiat în speță un contract de ipotecă între societate și Minister, apoi învedereat, că această ipotecă nu poate intra în categoria celor legale scutite de taxe de înregistrare prin art. 44 din legea timbrului, și prin urmare cererea de restituirea acestor taxe, care face obiectul procesului de față cu drept cuvânt fiind respinsă de Curtea de fond, motivele de casare invocate devin neîntemeiate;

Considerând că trimeterea ce face art. 15 din regulamentul legii din 4 Aprilie 1900 la ipotecile legale, nu poate schimba natura ipotecei ce societățile pot da statului, pentru a ridica partea de capital depusă de dânsule.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DIN GRENOBLE

Audiența de la 8 Februarie 1900

Președenția D-lui POILROUX, Președinte

Bochard contra lui Robert

Furt. — Afinit. — Copil natural. — Legitimare. — Tată vitrig. — Separație de fapt. — Existența imunității prevădută de art. 380 C. pen. (307 C. pen. rom.).

Imunitatea stabilită de art. 380 C. pen. (307 C. pen. rom.), se aplică copilului natural legitimat prin căsătoria subsequentă a părinților săi, care comite un furt în dauna bărbatului de al doilea al mamei sale, copilul ast-fel recunoscut și legitimat având aceleași drepturi ca și un copil legitim (art. 333 C. civ. fr., 306 C. civil român).

Această soluție este aplicabilă chiar atunci când mama copilului, care a comis furtul în detrimentul bărbatului ei de al doilea, ar trăi separată de fapt de acest din urmă.

Curtea,

Considerând că admitând, ast-fel cum au făcut primii judecători, că Robert s'a făcut culpabil de o tentativă de furt, în prejudiciul lui François, dis și Bochard, atunci când în ziua de 9 Ianuarie 1900, pe la oarele 12 din noapte, el s'a introdus cu un felinar în mână în locuința acestui proprietar, care a surpinat pe prevenit în momentul când el se apropia de un dulap al său, în scopul de a-i sustrage bani, totuși din actele de procedură se constată în fapt că susțisul Robert era fiul vitrig a lui François, întru cât acest din urmă s'a căsătorit la 22 Iulie 1898 cu mama prevenitului, copil natural recunoscut și legitimat prin căsătoria subsequentă a părinților săi, care, ca atare, are drepturile unui copil legitim (art. 333 C. civ.); că împrejurarea că soții François trăesc separați de fapt nu este de nici o însemnătate în specie, întru cât legătura afinității ar subsista chiar în urma morții unui din soți; Considerând că din cauza afinității (cuseriei) în linie directă, care există între prevenit și victima tentativei de furt, acel dintăi este acoperit prin imunitatea penală ce rezultă din art. 380 C. pen. (307 C. pen. rom.), și că sustracțiunea de care este vorba fiind lipsită de ori-ce caracter delictuos, nu poate, după suscitatul text din Codul penal, da loc de cât la despăgubiri civile; că acest fapt neputând fi pedepsit, nici o urmărire penală nu poate fi îndreptată contra prevenitului; Pentru aceste motive, admitând apelul interjectat de densusl contra sentinței din 18 Ianuarie 1899 a trib. corecțional din Grenoble, infirmă sentința apelată, etc.

(Din Sirey, 1901, 2, p. 280).

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI, Secția I

Audiența de la 30 Noembrie 1901

Președenția D-lui C. GRIGORIU, Membru

Leon Grosvaldt și alții cu Leinwandt

Sentința corecțională No. 1098/1901.

Furt comis de un fiu de la tatăl său. — Desbrăcarea faptului de ori-ce caracter penal. — Complici la un atare fapt. — Nepedepsirea lor. — Art. 307 C. pen.

Tănuitori. — Nepedepsirea nici a acestor din urmă. — Art. 53, 54, 307 C. pen.

1. Legiuitorul român, mult mai clar și mai precis,

în această privință, de cât acel francez, neînțelegând a apăra de pedeapsă numai pe făptuitorii tainicelor luări, urmate între persoanele arătate în art. 307 C. pen., pentru împrejurări personale făptuitorilor, ci desbrăcând chiar faptul în sine de ori-ce caracter penal, de aici urmează în mod logic că, după cum nu există autor principal supus pedepsei, tot ast-fel nu poate să existe nici complice, în sensul legei penale, la un atare fapt.

2. Tainicele luări prevădute de art. 307 C. pen. neconstituind, precum s'a dis mai sus, vre-o infracțiune la legea penală, de aici urmează, ca consecință, că persoanele care au primit și ascuns lucrurile ast-fel sustrase, nu pot fi considerate nici ca tănuitori.

Tribunalul,

Considerând, în drept, că legiuitorul român, mult mai clar și mai precis de cât acel francez, rostindu-se prin cuprinsul art. 307 C. pen., n'a înțeles a apăra numai de pedeapsa penală pe făptuitorii tainicelor luări urmate între persoanele arătate acolo, și aceasta numai din cauza unor împrejurări personale făptuitorului, ci a înțeles, după cum se va arăta mai jos, a desbrăca chiar faptul în sine de ori-ce caracter penal; or, dacă este așa, urmează în mod logic, că după cum nu există autor supus pedepsei, tot ast-fel nu poate să existe nici complice, în sensul legei penale, la un atare fapt, pe care legiuitorul însuși îl desbracă de ori-ce caracter penal;

Având în vedere, în ceea ce privește pe cei-alții inculpați, că faptele ce se pun în sarcina lor sunt următoarele: Leon Grosvaldt a primit în diferite rânduri de la Samoil Leiwandt ca să neguțitorească, și chiar a neguțitorit, vândând la diferite persoane, mai multe articole de papetărie, având bună știință că acele obiecte provin din fururile săvârșite de Samoil Leiwandt în prejudiciul părintelui său; ear Aron Talisman și alții sunt inculpați de faptul că au cumpărat diferite articole de papetărie de la Leon Grosvaldt, având bună știință că ele provin din un furt;

Considerând că rațiunile care au motivat dispoziția art. 307 din Codul penal sunt nu numai teama că, prin o urmărire penală, s'ar arunca consternațiunea și discordia în familie, dar și neputința în care s'ar găsi judecătorul de a constata în mod absolut că cutare lucru sustras este lucrul altuia, și nu al făptuitorului, neputință care este rezultatul drepturilor patrimoniale nedeschise încă, dar care se vor deschide în viitor, între persoanele arătate în cuprinsul art. 307 C. pen.; că, dacă este așa, adevă, dacă în sustracțiunile despre care se vorbește în acest text, nu se poate dice că lucrul sustras este un lucru străin ce nu aparține făptuitorului, urmează că, în toate acele sustracțiuni, lipsește un element esențial pentru constituirea delictului de furt, ast-fel cum îl definește legea prin art. 306 C. pen. și decî, legiuitorul, prin dispoziția art. 307, n'a înțeles numai a apăra de urmărirea penală persoanele acolo arătate, dar a voit a desbrăca chiar faptul în sine de ori-ce caracter penal; că această voință a legiuitorului apare clar în legea română, de oare-ce legiuitorul nostru nu numai că a eliminat ultimul alineat din textul corespunzător francez (art. 380), dar încă, în deosebire de acest text (origina textului român), a adăugat la finele art. 307, și înainte de frasa... «și sunt supuse numai la despăgubiri civile» următoarele cuvinte, care lipsesc în textul francez: «nu se pot socoti furturi»;

Considerând apoi, că dacă, după art. 307 C. pen., sustracțiunile comise de un fiu spre paguba tatălui său,

nu constituiesc o infracțiune la legea penală, urmează că Leon Groswaldt, Aron Talisman și cei-l'alți, cari, în specie, sunt inculpați, cel întâi, pentru faptul că a primit de la Samoil Leinwandt ca să neguțitorească și chiar a și neguțitorit, ear cei-l'alți pentru faptul că au cumpărat de la Leon Groswaldt lucruri pe cari Samoil Leinwandt le sustrăsese de la părintele său, având cu toții bună știință că acele lucruri provineau de la o infracție la legea penală, nu pot fi considerați ca tănuitori în sensul acestei legi; că, în adevăr, legea penală, prin art. 53 nu consideră ca tănuitori pe acei cari primesc ca să neguțitorească sau pe acei cari cumpără lucruri dobândite prin vre-un mijloc imoral, ci pe acei cari neguțitoresc sau cumpără lucruri ce provin din o crimă sau un delict; or, am dis că faptul principal, în specie, nu constituie nici o infracțiune la legea penală;

Considerând, în fine, că părerea că nu pot exista tănuitori în sensul legii penale la tainicile luări de care se vorbește în art. 307 C. pen., mai rezultă și din împrejurarea că legiuitorul român a eliminat cu desăvârșire ultimul paragraf din art. originar 380 C. pen. francez, prin care paragraf se prevede o pedeapsă contra acelor cari ascund sau se folosesc de lucrurile sustrate de către persoanele arătate în acest text;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător C. Grigoriu, în neunire cu concluziile Minist. public, achită, etc.

(ss) C. Grigoriu, A. Mandrea.

Observație.—Art. 307 din Codul penal stabilește, în materie de furt, o imunitate penală pentru oare-care rude și afini, ear art. 329 din acelaș Cod, întinde această excepție la abuzul de încredere. (Cpr. art. 228 și 229 din Codul penal prusac de la 14 Aprilie 1851).

Această dispoziție, împrumutată de la dreptul roman⁽¹⁾, reproduce *ad litteram* art. 313 din Codul penal Știrbei. Eată cum se exprimă acest din urmă text: «Tainicile luări urmate ori de către bărbat spre paguba muerei sale, ori de către muere spre paguba bărbatului său, ori de către un văduv sau văduvă despre lucrurile so-

(1) «Hi qui in parentium vel dominorum potestate sunt, si rem eis subripiunt, furtum quidem illis faciunt, et res in furtivam causam cadit, nec ob id ab illo usucapi potest antequam in domini potestatem revertatur; sed furti actio non nascitur, quia nec ex alia ulla causa potest inter eos actio nasci». Instit., 4, 1. De oblig. quæ ex delicto nascuntur, § 12. Cpr. și L. L. 16, 17, Pr., Dig., De furtis, 47, 2. — In privința sustracțiunilor urmate între bărbat și femeie, unui jurisconsulti (Nerva și Cassius) erau de părere că femeia nu poate să comită un furt în dauna bărbatului său din cauza asociațiunei care isvorește din căsătorie și care face ca femeia să fie considerată ca coproprietară a lucrurilor bărbatului său (quia societas vitæ quodammodo dominam eam faceret); alții însă, precum Sabinus și Proculus credeau din contră că femeia, care sustrage un lucru de la bărbatul său, comite un adevărat furt (furtum quidem eam facere), ca și fica care fură de la tatăl său, însă că nici o lege nu conferă, în acest caz, bărbatului său tatălui acțiunea penală care se naște din furt. Iulian îmbrățișează această din urmă părere, care este foarte rațională. In qua sententia et Iulianus rectissime est. L. 1, Dig., De actione rerum amotarum, 25, 2. Veđi și L. 22, § 4, in fine, Cod., De furtis et servo corrupto, 6, 2, unde se dice: «Maritus, propter matrimonii pudorem, non furti sed rerum amotarum actionem habet».

țului celui reposat, ori de către copii sau alte rude de jos spre paguba tatălui său a mamei sau altor rude de sus, ori de către tată sau mamă sau alte rude de sus spre paguba copiilor lor sau altor rude de jos, ori de către cuscrii până la aceeaș spiță, ori de către frați și surori între dênști⁽²⁾, nu se pot socoti furtişaguri, ci sunt supuse numai la despăgubiri civile».

Care sunt motivele ce au determinat pe legiuitorul vechi și pe acel actual a adopta asemenea soluție? Ideea de coproprietate de familie, care pare a resulta din legea romană, citată în nota 1, trebuie îndepărtată din capul locului; căci legiuitorul a fost călăuzit mai mult prin niște considerațiuni de bună cuviință. Sustracțiunea comisă de rudele sau afinii determinați în mod limitativ prin art. 307 din Codul penal, constituie neapărat un furt, fiind că ea are de obiect însușirea lucrului altuia (art. 306), însă legiuitorul a scutit, în asemenea caz, pe unele persoane de pedeapsă pentru a înlătura scandalul unei urmăriri penale și a nu tulbura liniștea familiilor: «Les rapports entre ces personnes, dicea Faure în expunerea de motive⁽³⁾, sont trop intimes pour qu'il convienne, à l'occasion d'intérêts pécuniaires, de charger le ministère public de se-ruter des secrets de famille qui peut-être ne devraient être jamais dévoilés, pour qu'il ne soit pas extrêmement dangereux qu'une accusation puisse être poursuivie dans des affaires où la ligne qui sépare le manque de délicatesse du véritable délit, est souvent très difficile à saisir; enfin, pour que le ministère public puisse provoquer des peines dont l'effet ne se bornerait pas à répandre la consternation parmi tous les membres de la famille, mais qui pourraient encore être une source éternelle de divisions et de haines».

Va să ăică nu ideea de coproprietate de familie, nici împrejurarea că faptele despre care este vorba ar fi lipsite de criminalitate au făcut pe legiuitor să edicteze imunitatea prevădută de art. 307 și 329, ci mai mult niște considerații de bună cuviință menite a garanta liniștea familiilor⁽⁴⁾.

Tot considerații de asemenea natură au provocat dispoziția art. 53 § ultim din Codul penal, după care rudele de sus și de jos, bărbatul și femeia, frații și surorile nu se socotesc tănuitori,

(2) Textul francez nu vorbește de frați și surori. Veđi *infra*, nota 14.—Veđi însă art. 433 C. penal italian și art. 229 Cod penal prusac din 1851.

(3) Veđi Loaré, t. 31, p. 141.

(4) Cpr. Garraud, *Tr. th. et pratique du droit pénal français*, II, 699, p. 714 urm. și V, 2107 (ed. a 2-a, 1901). Blanche, *Études pratiques sur le Code pénal*, 490 (ed. a 2-a, 1888).—Veđi însă Faustin Hélie, *Théorie du Code pénal*, V, 1936 (ed. a 5-a, 1872). Répert. Dalloz, *Supplém.*, V^o Vd, 37.

dispoziție care nu există în Codul francez. (Vezi și art. 197 § 2 C. pen., care, de astă dată, are corespondent în Codul fr. (art. 248, § 2).

Care este caracterul juridic al acestei imunități penale stabilite de art. 307 C. pen.? Și aici părerile sunt împărțite. Unii văd în această imunitate o cauză de neculpabilitate, care ar face ca delictul să nu aibă ființă. Alții consideră calitatea de rudă sau afin în gradul prevăzut de lege ca o simplă scusă de natură a motiva o absolvire în caz de urmărire penală. Alții, în fine, consideră, cu drept cuvânt, această imunitate ca o fine de neprimire a acțiunii publice, având un caracter personal⁽⁵⁾.

Care sunt delicturile la care art. 307 este aplicabil? Din expunerea de motive ar părea să rezulte că acest text este aplicabil la *orice fraude*, la *orice atingere a proprietății* ce s'ar comite între soți, ascendenți și descendenți, etc.; și, în adevăr, doctrina și jurisprudența îl aplică în Franța, abuzului de încredere, înșălăciunii, etc.⁽⁶⁾. Art. 307 fiind însă o excepție, după rigoarea principiilor ar trebui să nu se aplice, cu toate motivele care ar milita în sensul teoriei contrare, de cât în casurile anume prevăzute de lege, adică în cazul de furt, fie simplu, fie cu circumstanțe agravante (*lex non distinguit*) și în cazul de abuz de încredere (art. 329). Această soluție rezultă din însuș art. 329, care nu avea nevoie de a declara aplicabil art. 307 abuzului de încredere, dacă această dispoziție ar fi fost aplicabilă în asemenea materie fără un anume text⁽⁷⁾. De aceea, jurisprudența franceză refuză, cu drept cuvânt, de a aplica art. 307 în materie de falș⁽⁸⁾, de distrugere⁽⁹⁾, de dare de foc⁽¹⁰⁾, de abuzul unui sinet în alb⁽¹¹⁾, de sustragere de sub sechestru⁽¹²⁾, etc.

⁽⁵⁾ Cpr. Garraud, *op. și loco supra cit.*, II, 699, p. 715 și V, 2108.

⁽⁶⁾ Cpr. F. Hélie, *op. cit.*, V, 1941. Garraud, *op. cit.*, V, 2110. Blanche, *op. cit.*, V, 494. Cas. fr. *Dreptul* din 1873, No. 58, p. 2, coloana 2.

⁽⁷⁾ În baza acestor principii, care ni se par incontestabile. Curtea de casație a decis cu drept cuvânt că tatăl sau mama cari, în calitate de tutori au vătămat interesele și averea minorului, sunt pedepsiți conform art. 330 din Codul penal, de oare-ce acest text nu prevede un delict de abuz de încredere (*Unterschlagung*), ci un delict de infidelitate (*Untreue*), conform art. 246 din Codul penal prusac de la 1851, de unde art. 330 din Codul nostru penal este luat. Cpr. Cas. rom. Bulet. S. II, 1898, p. 774 urm. *Curierul Judiciar* din 1898, No. 21.

⁽⁸⁾ Cas. fr. *Dreptul loco cit.* și Sirey, 73. 1. 431.

⁽⁹⁾ Cas. fr. Sirey, 36. 1. 526.

⁽¹⁰⁾ «Considerând, dice Curtea de casație din Franța (2 Iunie 1853), că art. 380 (307 C. rom.) C. pen., aplicabil sustracțiunilor comise de copii în dauna părinților lor, nu poate fi întins la cazul unui incendiu cu voință de care un fiu s'a făcut culpabil în dauna părinților săi». Vezi Blanche, *op. cit.*, V, 494, *in fine*.

⁽¹¹⁾ C. Colmar. Sirey, 69. 2. 329.

⁽¹²⁾ C. Toulouse și Orléans, Sirey, 77. 2. 281. D. P. 95. 2. 166.

În această din urmă privință, Codul penal Știrbei prevede anume că «cel ce cu bună știință va ascunde lucrurile date la o parte, soțul sau soția, rudele de sus și cele de jos ale sechestrantului care 'l vor fi ajutat a desființa ori a da la o parte acele lucruri, se va pedepsi cu închisoarea de la o lună până la un an».

Beneficiul imunității stabilite de art. 307 nu se aplică de cât sustracțiunilor comise în prejudiciul persoanelor denumite în acest text⁽¹³⁾. Pentru ca această imunitate să'si primească deci aplicație, trebuie ca autorul furtului sau abuzului de încredere să fie soțul, ascendentul sau descendentul, ori afinul în același grad, sau *fratele ori sora*⁽¹⁴⁾ proprietarului lucrului sustras. Această enumerare nu poate să fie nici întinsă, nici restrânsă. Ast-fel, vor fi nepedepsite furturile și abuzurile de încredere comise de un tată vitrig în dauna copiilor soției sale, chiar în urma morții acestei din urmă⁽¹⁵⁾; acele comise de un copil născut din o căsătorie anterioară în dauna mamei sale vitrige⁽¹⁶⁾, sau tatălui său vitrig, chiar în urma defacerei căsătoriei, speță judecată de Curtea din Grenoble prin decisiunea ce adnotăm; furturile și abuzurile de încredere comise de un copil natural în prejudiciul mamei sale naturale sau ascendenților de pe mamă, și *vice-versa*; acele comise de un copil adoptat în dauna părintelui său adoptiv și *vice-versa*⁽¹⁷⁾. Art. 307 și 329 n'ar acoperi însă sustracțiunile comise de un nepot

⁽¹³⁾ Imunitatea nu mai este deci aplicabilă de câte ori lucrul sustras nu este proprietatea exclusivă a uneia din persoanele denumite în art. 307, sau când un terțiu și-a constituit un drept asupra acestui lucru, de exemplu, prin urmărirea lui. Cpr. Blanche, *op. cit.*, V, 496. 497.

⁽¹⁴⁾ Textul francez nevorbind de frați și surori (vezi *supra*, nota 2), sustracțiunile dintre densesi rămân, în Codul francez, supuse dreptului comun, adică sunt pedepsite. Vezi Garraud, *op. cit.*, V, 2112. Blanche, *op. cit.*, V, 498.—În Codul penal italian din 1889 (art. 433), furturile dintre frați sunt nepedepsite numai când ei locuiesc sub același acoperământ. Cpr. și art. 316. § 2 C. pen. olandez; art. 229 C. pen. prusac din 14 Aprilie 1851, etc.

⁽¹⁵⁾ C. Orléans. Répert. Dalloz, V^o Vol. 171. Cpr. și art. 229 C. pen. prusac din 14 Aprilie 1851.

⁽¹⁶⁾ Vezi și C. Orléans D. P. 59. 2. 190. Sirey, 60. 2. 248. Trib. corect. Foix și C. Toulouse. Sirey, 77. 2. 284.—Codul penal prusac din 1851 (art. 141) pedepsește cu drept cuvânt atentatele la pudoare comise între tată sau mamă și copii prin alianță (*Schwiegereltern und Schwiegerkindern*; *Stiefeltern und Stiefkindern*), între frați și surori buni, consanguini sau uterini (*zwisschen vollbürtigen oder halbbürtigen Geschwistern*). Copiii ce unul din soți a avut din o căsătorie anterioară (*Stiefkinder*) nu sunt însă supuși nici unei pedepse, dacă n'au îndeplinit încă vârsta de 16 ani.

⁽¹⁷⁾ Cpr. Garraud, *op. cit.*, V, 2112. Faustin Hélie, *op. cit.*, V, 1244. Vezi și t. I, partea II a Comentariilor noastre, p. 347 *ad notam*. Vezi și art. 229 din Codul penal prusac din 14 Aprilie 1851.—Adopțiunea neproducând însă efecte de cât între părțile contractante, adică între adoptator și acel adoptat, numai sustracțiunile dintre densesi vor fi scutite de pedepsă. V. F. Hélie, *loco cit.*, p. 91.

în prejudiciul unchiului său, sau *vice-versa* ⁽¹⁸⁾, nici acele săvârșite de un copil natural în prejudiciul tatălui său sau ascendenților săi de pe tată, și *vice-versa*, pentru că, după legea noastră, nici o înrudire nu există între tată și copiii săi firești. (Cpr. art. 1589, § ultim C. civ. german). Sustracțiunile comise între frați naturali vor fi apărute de pedeapsă, pentru că ei moștenindu-se unii pe alții, ca și frații legitimi, nu se poate dice că n'ar fi rude. Mai mult încă, credem că art. 307 și 329 vor fi aplicabile și sustracțiunilor săvârșite între frați naturali și legitimi, pentru că ei sunt rude, de vreme ce se moștenesc reciproc unii pe alții. Este adevărat că, în această privință jurisprudența era stabilită în sens contrar, însă acum de curând, Curtea de casație a revenit la adevăratele principii, consacrand opiniunea pe care am susținut-o de mult în Comentariile noastre de drept civil ⁽¹⁹⁾.

Rudele denumite în art. 307 C. pen. se folosesc de imunitatea edictată de acest text nu numai atunci când ele au comis personal furtul sau abuzul de încredere, dar și în casurile când ele sunt complicitii unei persoane străine de familie, pentru că ele nu pot nici într'un caz fi pedepsite ⁽²⁰⁾.

Naște însă întrebarea: persoanele care cooperează la sustracțiunea comisă de o rudă sau afin în gradul prevăzut de art. 307, pot ele fi urmărite ca coautori, complici, tănuitori, agenți provocatori, etc.? După un sistem, admis de curând de tribunalul din Iași (vezi sentința mai sus publicată) și de Faustin Hélie, complicii mai cu samă ar scăpa de orî-ce penalitate, pentru că acolo unde nu există delict principal, nu poate să existe nici complicitate ⁽²¹⁾.

În privința coautorilor și tănuitorilor, chiar în Franția o parte din doctrină nu i scutește de penalitate. Noi credem că, în toate casurile, persoanele străine care au cooperat la o sustracțiune comisă de o rudă sau un afin în gradul prevăzut de art. 307, vor fi pedepsite, după cum prevede anume art. 247 din Codul penal german, modificat prin legea din 26 Fevr. 1876 ⁽²²⁾, fie că ele

⁽¹⁸⁾ Garraud, *loci supra cit.* Blanche, *op. cit.*, V, 500.

⁽¹⁹⁾ Vezi însemnata decizie a Curței de casație din 17 Ianuarie 1901, *Dreptul* din 1901, No. 49 și *Curierul Judiciar* din acelaș an, No. 49 (cu adnotația noastră).

⁽²⁰⁾ Cpr. Garraud, *op. cit.*, V, 2114. Blanche, *op. cit.*, V, 501. Pand. fr., *Complicité*, 166 și 577. Cas. fr. D. P. 53. 5. 487, No. 9.

⁽²¹⁾ Vezi Faustin Hélie, *op. cit.*, V, 1945, 1946 și *Revue de législat.*, II, p. 90. Blanche, *op. cit.*, II, 56 și V, 504. Répert. Sirey, *Complicité*, 102. Pand. fr., *Complicité*, 565. Le Sellyer, *Criminalité et pénalité*, I, 224. Trébutien, *Cours élément. de dr. criminel* (ed. a 2-a, revăzută de Laisney-Deshayes et Guillouard, 1878-1883), II, p. 192. Berthauld, *Cours de Code pénal* (ed. a 4-a, 1873), p. 502 urm. C. Toulouse. Sirey, 51. 2. 348. Sirey, 77. 2. 284. D. P. 78. 2. 100, etc.

⁽²²⁾ În adevăr, acest text, după ce prevede că furtul și

au cooperat ca coautori, ca complici, ca tănuitori sau agenți provocatori. În adevăr, nu este exact de a se dice că, în specie, delictul n'ar avea ființă, căci el există, și dacă legea conferă unor rude și afini, o excepție peremptorie pentru a respinge orî-ce urmărire penală, asemenea excepție este personală rudelor denumite de lege, și are de scop, precum am văzut, ocrotirea unor interese superioare de familie. Cu alte cuvinte, dispoziția excepțională a art. 307 și 329 din Codul penal, care se aplică și are o rațiune în privința rudelor anume determinate de lege, nu se aplică persoanelor străine care ar fi cooperat în orî-ce mod la săvârșirea furtului sau abuzului de încredere, comis de o rudă sau un afin în gradul prevăzut de lege. Dispoziția art. 307, trăgându-și, precum s'a văzut mai sus (v. nota 1), origina sa din dreptul roman, este de observat că, la Romani, faptul își păstra caracterul său delictuos, ceea ce aducea ca consecință conferirea acțiunii *furti* contra complicilor ⁽²³⁾. De aceea, Curtea de casație din Franția a decis foarte bine, la 25 Fevr. 1819, că complicitii rudelor scutite de penalitate, trebuie să fie pedepsiți conform dreptului comun. «Considerând, dice această decizie, că de câte ori sustracțiunea prevăzută de art. 380 C. pen. (307 C. pen. rom.) este frauduloasă, ea constituie un adevărat furt, fiind că individul care a comis-o

sustragerea comisă de către rudele liniei ascendente în prejudiciul rudelor din linia descendentă sau între soți nu sunt supuse urmăririi penale, adăgă în dispoziția sa finală că aceste reguli nu se aplică coautorilor sau complicilor de orî-ce fel, cari nu se găesc în același raporturi personale: «*Ein Diebstahl oder eine Unterschlagung, welche von Verwandten aufsteigender Linie gegen Verwandte absteigender Linie oder von einem Ehegatten gegen den anderen begangen worden ist, bleibt straflos. — Diese Bestimmungen finden auf Theilnehmer oder Begünstiger, welche nicht in einem der vorbezeichneten persönlichen Verhältnisse stehen, keine Anwendung*». Art 228 din vechiul Cod prusac de la 14 Aprilie 1851, care, în unele dispozițiuni, a servit de model Codului nostru penal, are următoarea dispoziție: «Sustracțiunile (*Entwendungen*) sau abuzul de încredere (*Unterschlagung*) comise de tată sau mamă sau alți ascendenți în prejudiciul copiilor sau descendenților, sau de unul din soți, în prejudiciul celui-Palt, nu vor fi pedepsite. Această dispoziție nu se aplică altor persoane care au participat la acest fapt ca coautori sau tănuitori; și art. 229 din acelaș Cod adăgă: «Acel care s'a făcut culpabil de un furt sau de un abuz de încredere, fie în prejudiciul tatălui său mamei, ori altor ascendenți, fie în prejudiciul tatălui, mamei ori copiilor prin alianță (*Schwiegereltern und Schwiegerkindern, Stiefeltern und Stiefkindern*), fie în prejudiciul fraților sau surtorilor sale, fie în prejudiciul părinților săi adoptivi (*Pflegeeltern*), epitropilor sau învățătorilor săi, nu va putea fi urmărit de cât după plângerea părții lezate».

⁽²³⁾ Cpr. Garraud, *op. cit.*, II, p. 716, nota 5 (ed. a 2-a, 1901). A. Desjardins, *Traité du vol, spécialement dans le droit romain* (1881), 124. Faustin Hélie, *op. cit.*, I, 310. În privința textelor, vezi L. 1. Dig. *De actione rerum amotarum*, 25, 2 și L. 36, § 1. Dig. *De furtis*, 47, 2, unde se dice: «*Item placuit eum qui filio, vel servo, vel uxori opem fert furtum facientibus, furti teneri, quamvis ipsi furti actione non conveniantur*».

a sustras în mod fraudulos un lucru ce nu i aparține; că dacă această sustracțiune nu poate fi urmărită în persoana autorului său, și nu dă loc în contra lui de cât la o acțiune în despăgubire, această îngăduință a legii nu se datorește de cât intimității raporturilor care există între autorul sustracțiunii și partea leșată; că îngăduința legii nu poate fi întinsă la terțiile persoane, complici ai sustracțiunii, care nu sunt unite prin aceleași legături de înrudire sau de afinitate cu proprietarii obiectelor sustrate; că, în privința acestor terți, sustracțiunea își păstrează caracterul său delictuos pe care i-l dă natura lucrurilor, etc.»⁽²⁴⁾.

Tot în acest sens s'a pronunțat și Curtea noastră de casație în cât privește agenții provocatori.

«Având în vedere, dice Inalta Curte, că, după cum rezultă din considerentele decisiunii atacate cu recurs, Curtea de fond constată în fapt că recurentul a dat povață inculpatei Conachi să părăsească domiciliul conjugal, să fure mai multe obiecte de valoare din casa soțului și că, în comun acord ajutându-se, spărgând și furând mai multe obiecte, a primit pe dișa inculpată în domiciliul său; că din aceste constatări de fapt se stabilește în mod neîndoelnic că recurentul Panaghie Zamfropol este un agent provocator prin excelență și coautor; că delictul imputat recurentului fiind dar personal, și apărarea sa urmează a se face tot personal, și că el nu poate beneficia de dispozițiunile excepționale ale art. 307 din Codul penal, care este aplicabil numai soților și rudelor, etc.»⁽²⁵⁾.

Aceiaș Curte a decis de asemenea că se poate foarte bine ca cine-va să fie condamnat ca complice, fără ca autorul principal să fi fost condamnat, fiind-că, dacă pentru ca să existe complicitate, trebuie neapărat să existe un fapt principal incriminat, nu este absolut indispensabil ca să fie și un autor principal pedepsit. În adevăr, de câte ori există un fapt delictuos, culpabilitatea complicelui este independentă de cea a autorului acestui fapt⁽²⁶⁾.

Ast-fel, de exemplu, nu mai rămâne îndoială că acel care a provocat pe un copil sau un nebun a comite o crimă sau un delict va fi pedepsit, de și copilul sau nebunul nu are absolut nici o responsabilitate. Această soluție nu suferă nici o îndoială atât în doctrină cât și în jurisprudență⁽²⁷⁾.

⁽²⁴⁾ Répert. Dalloz, *Complice*, 79, p. 471, nota 1.

⁽²⁵⁾ Bulet. Cas. S-a II, anul 1887, p. 491.

⁽²⁶⁾ Cpr. Cas. rom. Bulet. S-a II, 1875, p. 289 urm. Garraud, *op. cit.*, II, 697, p. 712.

⁽²⁷⁾ Cpr. Garraud, *op. cit.*, II, 698. Faustin Hélie, *op. cit.*, I, 300.

Fi bine, tot ast-fel, în cazul ce ne preocupă, sustracțiunea comisă de o rudă sau afin în gradul prevăzut de art. 307 C. pen. există, însă această rudă sau acest afin nu sunt pedepsiți din cauze personale acelora care au comis-o.

Nepedepsirea autorului principal nu poate deci să atragă, ca consecință, nepedepsirea complicelui, și distincțiunea pe care unii autori o fac între complici, coautori, tănuitori, etc. este nu se poate mai arbitrară; căci, sau toți trebuie să fie pedepsiți, după gradul lor de culpabilitate, după concursul ce au dat la săvârșirea delictului, sau nici unul. Acestea sunt adevăratele principii. Cu toate acestea, tribunalul din Iași, prin sentința mai sus reprodușă decide contrariul, în cazul art. 307, în privința complicilor și a tănuitorilor. Citească orî și cine motivele tribunalului și va vedea că ele sunt neîntemeiate. Am arătat, în adevăr, că faptul în sine nu este desbrăcat de orî-ce caracter penal, că el există, însă nu se pedepsește din cauza unor considerațiuni personale făptuitorilor, care, prin urmare, nu se pot aplica nici complicilor, nici coautorilor, nici tănuitorilor. Imprejurarea că legiuitorul român ar fi adăogat în art. 307 că tainicile luări de care vorbește acest text *nu se pot socoti furturi*⁽²⁸⁾, însemnează că ele nu se pedepsesc ca furturi, de și întrunesc toate elementele acestui delict. Eliminarea ultimului paragraf din textul corespunzător francez, în care se dice că «în privința celor-l'alți indiviși, cari ar fi ascuns sau sustras în folosul lor totul sau parte din obiectele furate, se vor pedepsi ca culpabili de furt» earăș nu ne conduce la rezultatul dorit de tribunal, acest paragraf fiind eliminat din cauză că legiuitorul prevede aiurea pedeapsa complicilor și a tănuitorilor. Lucrul este așa de adevărat în cât însuș Faustin Hélie, care, în t. V, No. 1936, dice că art. 380 (307 C. român) șterge însuș delictul, în t. I, No. 300, p. 447 (ed. a 5-a, 1872), dice că *complicii unui furt, comis de către un fiu în prejudiciul părintelui său, vor fi pedepsiți, cu tot vâlul aruncat de lege asupra faptului, dacă ei au tras foloase din acest furt, sau dacă s'au asociat ca coautori la săvârșirea lui*. Soluția dată de tribunalul din Iași nu poate deci sta în picioare, și avem convingerea că această sentință ar fi infirmată de Curte, dacă Ministeriul public ar crede de cuviință a aduce această chestiune în desbaterea judecătorilor din a doua instanță.

D. Alexandresco

⁽²⁸⁾ Aceste cuvinte sunt luate, ca și imunitatea dintre frați și surori din art. 313 al Codului penal Știrbei. Veđi *supră*, începutul acestei observații.